

ÅRSBERETNING 2014.

Foto: Samhandlingsøvelse i Korshavn 2.04.14, NOFO og IUA Vest Agder

IUA Vest Agder

Interkommunalt Utvalg mot Akutt forurensning

1. INNLEDNING:

Etter å ha lagt bak oss 2014, har vi gjennomført vårt 16. driftsår som IUA Vest Agder. Norge er nå inndelt i 32 regioner som dekker hele landet, hvor IUA Vest Agder utgjør region 12.

Før IUA ble etablert, bestod oljevernberedskapen av oljevernutvalg langs kysten. Vår kyststripe bestod av 3 oljevernutvalg, hhv Mandal/Lindesnes, Lyngdal/Farsund og Kvinesdal/Flekkefjord.

Ved etablering av IUA`er kom også innlandskommunene med i en felles beredskap som også ble utvidet til å omfatte kjemikalievern.

Førsteutrykning i forbindelse med olje- og kjemikalievern blir utført av lokal brannstasjon innenfor vår IUA region.

1.1 Dekningsområde

Beredskapsområdet IUA Vest-Agder består av kommunene Audnedal, Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kvinesdal, Lindesnes, Lyngdal, Mandal, Marnardal, Sirdal og Åseral. IUA er organisert etter reglene i kommuneloven § 27, opprettet interkommunalt samarbeid om akutt forurensning under navnet Beredskap ved akutt forurensning i Vest-Agder. I det etterfølgende kalt Akutt beredskap.

Kommunenes myndighet etter § 43 i forurensningsloven er delegert forurensningsstyret.

1.2 Virksomhetsområde

IUA Vest Agders virksomhetsområde er utrykning / beredskapstjeneste mot akutt olje- og kjemikalieutslipp.

1.3 Formål og ansvarsområde

Formålet med virksomheten er å sørge for nødvendig beredskap mot tilfeller av akutt forurensning som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger innen beredskapsområdet.

Dette innebærer at nødvendige mannskaper og materiell må være disponible ved aksjoner foruten at det foreligger en ajourført, godkjent beredskapsplan ved akutt forurensning.

Beredskapen mot akutt forurensning ivaretas av tre parter

- Privat beredskap
- Kommunal beredskap
- Statlig beredskap

1.3.1 Privat beredskap

Den primære beredskapsplikten er tillagt privat virksomhet. Beredskapen er dimensjonert etter miljørisiko og skal håndtere akutte hendelser som skyldes egen virksomhet. Klima- og forurensningsdirektoratet (KLIF) (nåværende Miljøverndirektoratet) har stilt særskilte beredskapskrav til virksomheter med potensiell risiko for akutt forurensning, herunder petroleumsvirksomheten, tankanlegg, raffinerier og landbasert industri som håndterer miljøfarlige kjemikalier.

Norsk Oljevernforening For Operatørselskap (NOFO) ivaretar operatørselskapenes oljevernberedskap på den norske kontinentalsokkelen. NOFO sørger for at myndighetenes krav til oljevernberedskap følges.

Den som driver virksomhet som kan medføre akutt forurensning skal sørge for en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og begrense virkningen av forurensningen.

Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til risikopotensialet.

1.3.2 Kommunal beredskap

Den kommunale beredskapen er basert på risikovurderinger av normal virksomhet i kommunen. Kommuner skal sørge for nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning, som kan inntreffe eller medføre forurensninger innen kommunen, og som ikke dekkes av privat beredskap.

Jfr forurensningsloven har kommunen aksjonsplikt dersom ikke skadevolder iverksetter tilstrekkelige tiltak. På vegne av kommunene innenfor regionen til IUA VA, er det brannvesenet som ivaretar beredskap- og aksjonsplikten.

1.3.3 Interkommunal beredskap – IUA Vest Agder

I 1994 ble det fra Statens forurensningstilsyn (SFT) (nåværende Miljødirektoratet) gitt pålegg om å utarbeide kommunal beredskapsplan for akutt forurensning, og samtidig forslag om samarbeide med andre kommuner i Vest Agder, vestre del.

”I medhold av forurensningsloven § 44 pålegger SFT kommunene å utarbeide en beredskapsplan mot akutt forurensning. SFT tilrår at planen og den kommunale beredskapsplikten primært gjennomføres ved interkommunalt samarbeid hvor kommunene Mandal, Farsund, Hægebostad, Sirdal, Lindesnes, Flekkefjord, Audnedal, Marnardal Lyngdal, Kvinesdal og Åseral i Vest Agder inngår. Eventuelt må kommunene utarbeide og dokumentere et eget beredskapsopplegg. Kommunen bes om å ta stilling til hvordan beredskapen skal etableres innen 1. september 1994, mens beredskapsplan skal være forelagt SFT innen 15. november 1995.

Fra 1. januar 1990 ble forurensningsloven kap. 6 gjort gjeldende også for annen akutt forurensning. I forbindelse med kommunenes utvidete beredskapsplikt har SFT og DBE (nåværende DSB) i samarbeid utarbeidet en plan for etablering av en landsomfattende kommunal beredskap mot akutt forurensning. I denne sammenheng skiller det ikke mellom oljevernberedskap og annen akutt forurensningsberedskap, men benyttes fellesbetegnelsen beredskap mot akutt forurensning.”

27.01.98 var konstituerende møte i IUA Vest Agder. IUA skal håndtere større aksjoner, dvs der den kommunale beredskapen ikke er tilstrekkelig.

Beredskapsstyret for IUA Vest Agder består av én representant fra hver kommune, teknisk sjef, havnefogd eller brannsjef. Som konsultative medlemmer til styret er distriktssjef i Vest Agder Sivildforsvarsdistrikt samt én representant fra GE Healthcare AS – Lindesnes Fabrikker.

Beredskapen er organisert med kontor og sekretariat hos Brannvesenet Sør IKS (BvS) som også er vertsbrannvesen for IUA, med brannsjefen som daglig leder.

Ved melding om akutt forurensning på nivå 2 (kommunen), er det brannvesenet som foretar førsteutrykning. I Flekkefjord og Sirdal er det kommunens eget brannvesen, for de øvrige kommuner er det BvS.

1.3.4 Statlig beredskap

Den statlige beredskapen er en tilleggsbeskyttelse som rettet inn mot fare for eller bekjempelse av større tilfeller av skipsforurensninger og ukjente kilder. Kystverket har ansvaret for drift og utvikling av statens beredskap mot akutt forurensning, herunder statens aksjonsorganisasjon. Dersom et akutt utslipp bekjempes av ansvarlig forurenser eller kommunal beredskap, vil Kystverket innta en tilsynsfunksjon.

Kystverket skal kunne overta en aksjon helt eller delvis dersom den private eller kommunale beredskapen ikke strekker til. I slike tilfeller vil den private, kommunale og statlige beredskapen sammen bekjempe utslippet, under ledelse av Kystverket. Kystverket har samarbeidsavtaler om bistand fra andre myndigheter og organisasjoner ved uønskede hendelser.

Kystverket er delegert myndighet etter forurensningsloven og Svalbardmiljøloven ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning. Ansvar og myndighet omfatter også akutt forurensning på land. Det innebærer at Kystverket kan gi pålegg om tiltak, kreve opplysninger og miljøundersøkelser av ansvarlig forurensere ved fare for eller ved inntruffet akutt forurensning.

Kystverkets beredskapsavdeling har **døgnvakt (tlf. 33 03 48 00)** for mottak og behandling av meldinger om fare for akutt forurensning eller inntruffet akutt forurensning. Publikum lokalt varsler akutt forurensning til brannvesenet, tlf 110.

1.4 Forklaring – forurensningsnivåer.

Nivå 1, lite skadepotensiale:

Forurensning nivå 1 håndteres av den som er ansvarlig for utslippet. Dette kan f.eks. være oljeselskaper og større industribedrifter. Kystverket skal varsles direkte. Orienteringsvarsel sendes fylkesmannens miljøvernnavdeling i Vest-Agder (FMVA).

Nivå 2, moderat skadepotensiale:

Akutt forurensning av et slikt omfang at forurensere ikke kan ta hånd om forurensningen. Bistand skal hentes fra kommunalt brannvesen/havnevesen. Ved større aksjoner kan kommunen be om bistand fra vertsbrannvesenet, havnevesenet. Aksjonen ledes av kommunen. Forurensning nivå 2 skal også varsles direkte til Kystverket. Orienteringsvarsel til FMVA.

Nivå 3, stort skadepotensiale:

Akutt forurensning av et slikt omfang at aksjonen må håndteres av regional aksjonsledelse (AKL) under ledelse av brannsjef i Brannvesenet Sør IKS (BvS). Politimesteren i Agder er representert i AKL. Varsel direkte også til Kystverket. Orienteringsvarsel til FMVA.

Nivå 4, meget stort skadepotensiale:

Akutt forurensning av et slikt omfang at det må håndteres av staten v/ Kystverket. Regional og kommunal beredskap deltar ved opprydding etter behov.

1.5 ROS-analyse

Kystverket har slutført en helhetlig, miljørisiko- og beredskapsanalyse vedrørende akutt oljeforurensning fra skipstrafikken langs kysten av Fastlands-Norge.

I beredskapsanalysen er det pekt på betydningen av at kommunen/IUA skal kunne iverksette raske beredskapstiltak innenfor en tidsramme på 6 timer hvor siktemålet er å beskytte de mest miljøfølsomme områdene gjennom skjerming, leding og oppsamling av oljeforurensning som truer kyst/strand. Kystverket har derfor kartlagt kystkommunenes behov for utstyrsforbedringer og andre tiltak, for eksempel kompetanse som bidrar til en bedre og samlet aksjonsberedskap langs kysten.

ROS-analysen anbefaler følgende standard utrustning for IUA med kystkommuner for å kunne bidra under akutfase strand.

Anbefalt standardutrustning akutfase strand - vertskommunen/IUA:

- 300 meter lette lenser med fribord 35 cm.
- 500 meter lette lenser (med fribord 200-250 mm)
- Egnede arbeidsbåter
- 500 meter absorberende lense med skjørt
- Opptaker komplett med aggregat (opptakskapasitet min 10 m³ i timen)
- Forankringsutstyr tilpasset lensemateriellet
- Det bør etableres hensiktsmessige løsninger for å ivareta investering og drift
- F. eks kan det være hensiktsmessig at kommunen kan søke om refusjon for vedlikeholdskostnader/nyinvesteringskostnader på inntil 10 % av kapasitetens anskaffelseskostnad per år.

Vertskommune/IUA bør delta på øvelse med Kystverket hvert 3. år.

IUA VA har det anbefalte utstyr som er standardutrustning for et IUA.

2 ØKONOMI

2.1 Fordeling av ansvar mellom kommunene

Kommunene har delt ansvar og hefter etter prosentvis fordeling av omkostningene i henhold til folketallet per 01. januar det året budsjettet settes opp. Utover dette betales ikke innskudd til virksomheten.

Folketall i regionen per 1.01.14 er 61.201.

De deltagende kommuner betaler sin del av utgiftene til beredskapen innen 1. juli i budsjettåret.

2.2 Særskilte oppgaver for Mandal kommune

Mandal kommune yter, mot avtalt godtgjørelse, følgende tjenester:

- føring av regnskap som eget særregnskap
- inn- og utbetalinger
- utlønninger
- innfordringer

BvS kan med beredskapsstyrets godkjennelse få utført disse tjenestene på annen måte enn angitt.

2.3 Regnskap

For IUA Vest Agder følges kommunelovens budsjett- og regnskapsbestemmelser. Budsjett og regnskap for IUA VA er et avdelingsregnskap til Brannvesenet Sør IKS. Regnskapet er delt i fire avdelinger, beredskap, forebyggende, feier og IUA Vest Agder. Regnskapet blir ført av Mandal kommune, og det er opprettet egen bankkonto for selskapet.

2.3.1 Regnskap 2014

Økonomien til IUA Vest Agder er tilfredsstillende. Utgift for kommunene har vært stabil siste årene, kr. 6,75 per innbygger. Samarbeidsavtale inngått med NOFO (Norsk Oljevern Forening for Operatørselskapene) gir oss nå en årlig kompensasjon på ca kr. 346.900.

Liknende avtale har NOFO inngått med alle 21 IUA på kyststrekningen fra Vest Agder til Finmark.

Det blir ikke utbetalt lønn fra IUA. Arbeid utført for IUA blir fakturert fra hovedarbeidsgiver (brannvesenet).

Regnskapet for 2014 er gjort opp i ballanse, med et merforbruk (underskudd) på kr. 101.621,49. Midlene er tatt fra disposisjonsfond "95600003 Akutt beredskap".

2.3.2 Investeringer 2014

Kystverket har slutført en helhetlig, miljørisiko- og beredskapsanalyse vedrørende akutt oljeforurensning fra skipstrafikken langs kysten av Fastlands-Norge. Analysen har bidratt til at Staten har bevilget ganske mange millioner kroner til Kystverket for bl.a. å oppgradere oljevernberedskapen langs hele kysten.

I forbindelse med statens satsing på oppgradering av oljevernberedskapen langs Norskekysten, er IUA VA tildelt en del utstyr fra Kystverket;

- BoomBag på tilhenger med 150 meter oljelense inklusiv pakkøløsning for hurtig transport og utsetting
- Oljepumpe, oljeopptakere, skimmere, aggregater etc.
- Arbeidsbåt

Det er ikke foretatt investering i nytt oljevernutstyr i 2014.

Fondsmidler per 31.12.2014.

95600003 Disp fond IUA VA 31.12.13	kr. -1.115.671,20
Bruk av fond til inndekning av merforbruk i 2014	kr. 101.621,49
Disponible fondsmidler per 31.12.2014	<u>kr. -1.014.049,71</u>

2.3.3 Anvendelse av overskudd

IUA VA disponerer mye oljevernutstyr som trenger lagerplass. Det bør vurderes om det skal investeres i nytt lager både øst og vest i regionen.

IUA styret har tidligere signalisert at vi bør ha en del midler stående på fond som "buffer" i fbm en eventuell oljevernaksjon.

2.3.4 Avlønning daglig leder

Daglig leder får en fast årlig godtgjørelse på kr. 40.000, jfr. vedtak i styret 25.04.2012.

2.3.5 Møtegodtgjørelse

Styreleder har ingen godtgjørelse for ledervervet. Styremedlemmer for øvrig har ingen møtegodtgjørelse.

2.3.6 Fortsatt drift

Samtlige kommuner i Norge er tilknyttet en av de 32 IUA-regionene. Miljødirektoratet har signalisert at det vurderes om dagens antall skal justeres.

På Agder har vi 3 regioner, IUA Vest Agder, IUA Midt Agder, IUA Aust Agder. Brannvesenene på Agder har et tett og godt samarbeid i dag som også kommer IUA til nytte.

Rapport etter Brannstudien ble offentlig i desember 2013. Et enstemmig utvalg går inn for å redusere antall Brann- og redningsvesen i Norge til 18 eller 19, fylkesnivå, men fortsatt et kommunalt ansvar. I Brannstudien blir også IUA foreslått redusert i hht framtidig inndeling av Brann og redningsvesenet

2.3.7 Revisor

Kommunerevisjon Vest, Vest Agder IKS reviderer regnskapet.

3 ORGANISASJON

3.1 Interkommunale organ

Organer til løsning av felles oppgaver har to nivå:

- Beredskapsstyret
- Brannsjef / daglig leder

3.2 Myndighet

Kommunenes myndighet etter § 43 i forurensningsloven er delegert til forurensningsstyret for IUA Vest Agder.

3.3 Personell

Det er ingen ansatte i organisasjonen. Det er lokale brannmannskap i kommunene og interkommunalt brannvesen som foretar førsteinnsats ved en akutt hendelse. Forsikring av kommunalt/interkommunalt ansatt personell tilligger hovedarbeidsgiver.

23 heltidsansatte har gjennomført 4-dagers laglederkurs i strandrensing.

78 deltidsansatte har gjennomført 2-dagers kurs i strandrensing. Brannmannskapene sorterer til brannstasjonene langs kysten.

Mannskapene blir øvet på disse funksjonene jevnlig.

Kommune	Stasjon	Antall mannskap	Herav røykdykkere
Audnedal	Byremo	12	4
	Konsmo	12	6
Farsund	Sentrum	16	16
	Vanse	8	4
Flekkefjord	Sentrum	12	12
Hægebostad	Birkeland	8	4
	Eiken	8	1
Kvinesdal	Åmot	16	13
	Kvinlog	8	6
Lindesnes	Spangereid	12	5
	Vigmostad	8	1
Lyngdal	Sentrum	16	16
Mandal	Sentrum	17	17
Marnardal	Bue	12	6
	Bjelland	8	0
Sirdal	Tonstad	16	6
	Tjørhom	8	2
Åseral	Kirkebygda	16	5

3.4 Skade- og ulykke

Det er ikke registrert skader på personell i 2014.

3.5 Helse Miljø Sikkerhet (HMS).

Helse Miljø og Sikkerhet er et prioritert satsningsområde i Brannvesenet Sør IKS (BvS). Dette er et sentralt arbeid- og ansvarsområde for administrasjonssjefen som bl.a. har personalansvar og overordnet HMS-ansvar. Det er iverksatt årshjul for vernearbeid i organisasjonen og det er en prioritert oppgave å ha et tett samarbeid med verneombud og tillitsvalgte.

Hovedverneombud, verneombud, administrasjonssjef og brannsjef har gjennomført 40 timers HMS-kurs.

Internkontrollen i BvS er standardisert. I og med at BvS er vertsbrannvesen for IUA Vest Agder, er også olje- og kjemikalievernberedskapen implementert i samme system.

4 SAMARBEIDSPARTNERE

4.1 Avtale om bistand ved oljevernaksjoner mellom NOFO og IUA Vest Agder

Norsk Oljevernforening For Operatørselskap (NOFO) er en sammenslutning av operatører på norsk sokkel. På vegne av operatørene er NOFO ansvarlig for å administrere et beredskapsmessig opplegg.

For å sikre seg best mulig mot forurensning av kysten etter utslipp på sokkelen, har NOFO inngått avtale med de fleste IUA-regionene fra Lindesnes til Nordkapp.

Avtalen innebærer for IUA å stille materiell- og personellressurser til disposisjon ved aksjoner.

Som kompensasjon tilføres IUA en betydelig sum årlig. Ny revidert avtale ble undertegnet i 2009.

NOFO utarbeider felles mal for digital beredskapsplan inkl. sårbarhetskart som er til benyttelse for vårt IUA. Videre gir avtalen mulighet for direkte deltagelse på årlige øvelser i regi av NOFO eller som observatør.

4.2 Avtale om bistand ved oljevernaksjoner mellom Sivilforsvaret og IUA Vest Agder

Hensikten med avtalen er å trekke opp rammen for Sivilforsvarets forsterkninger ved statlige aksjoner mot akutt forurensning, samt gi grunnleggende bestemmelser for bruk av Sivilforsvaret ved slike aksjoner.

Avtalen forutsetter at Sivilforsvarsdistriktene inngår avtaler om forsterkninger til kommuner og de interkommunale utvalgene mot akutt forurensning (IUA).

5 KOMPETANSEHEVING / ØVELSE

5.1 Kjemikaliehenger

Gjennomgang av alt utstyr i olje/kjemikalievernhenger ved brannstasjonen i Mandal og Flekkefjord. Samtlige yrkesmannskaper og deltidsmannskaper ved stasjonene øver på bruk av utstyret jevnlig.

Hengeren har blant annet følgende utstyr:

5 gassverndrakter med underbekledning. 220 V. Aggregat. Eks.sikkert lysutstyr. Eks.sikker pumpe. Lensepumpe. Barkspreder. 2 stk. 3000 l. kar samt diverse oppsamlingsutstyr. Eks.sikkert håndverktøy. Sperremateriell. Diverse tetteutstyr (puter, kiler, rørklammer). Absorberende lenser (engangslenser).

5.2 Kjemikalieøvelse

Samtlige yrkes- og deltidsmannskaper ved brannstasjonen i Mandal har gjennomført tre kjemikalieøvelser.

Øvelsestema har vært teori og to praktiske øvelser, derav en skarp øvelse.

5.3 Oljevernøvelser

”Øvelse Sør-Vestlandet”, en samhandlingsøvelse mellom NOFO (Norsk Oljevernforening For Operatørselskapene) og IUA Sør Rogaland, IUA Haugesund region samt IUA Vest Agder ble gjennomført 1. og 2. april.

Mål og hensikt med øvelsen var å trene samhandling mellom flere IUA og NOFO. Gjennom ordregiving og kommunikasjon vise at man er i stand til å forstå, og utføre oppdrag som er gitt i en aksjonsplan.

Staben til NOFO var mobilisert i fire dager under ”Øvelse Sør-Vestlandet”. Et av øvelsesmomentene var mobilisering og etablering av stab lokalt for IUA-ene som deltok. Stab til IUA skulle driftes over to dager, den praktiske øvelsen var i full skala over én arbeidsdag.

På bakgrunn av øvelsens størrelse og omfang, benyttet vi muligheten til å øve alle heltid- og deltids brannmannskaper langs vår kyststripe, fra Mandal, Spangereid, Lyngdal, Farsund, Kvinesdal og Flekkefjord. Brannmannskapene ble øvet i utlegg av oljelenser, oppsamling av ”olje”, trening på strandrensing etc.

Her deltok 57 brannmannskap, 10 personer fra Sivilforsvaret, 3 fartøy med 6 personer fra hhv Skjærgårdstjenesten ”Odd” og ”Lister” samt ”Bjørnen” fra Mandal havn.

”Øvelse Sør-vestlandet” er den største oljevernøvelsen som noen gang er gjennomført i regionen. Øvelsen var veldig kostbar, men svært lærerik.

5.4 Samvirkeøvelse IUA VA og Sivilforsvaret

27. august ble det gjennomført oljevernøvelse for heltid brannmannskap i Mandal og Sivilforsvaret. Brannmannskapene møter på brannstasjonen kl 08.00-15.00.

Foto: Alt oljevernmateriell i Mandal ble mobilisert under øvelsen

Målsetting IUA Vest Agder:

Transporterer alle containere til brannstasjonen. Etterfylle dem med dregger, tauverk, blåser, slepekroker, overganger.

Kl 11.00: Fortløpende transport av containere til havnelageret på Gismerøya. Registrere materiell og personell hos SF.

Transportere BoomBag fra Buøya til Gismerøya.

Samtlige brannmannskap skal øve på bruk av krokbil L 14, lesse/losse container.

Målsetting Sivilforsvaret:

Organiserer framskutt depot på nordre havn på Gismerøya.
Registrerer inngående materiell og personell.
Plassering av containere og materiell, videre transport med fartøy.
Organiserer lunsj til kl 12.00.
Registrerer retur av materiell og personell.

5.5 Øvelse utstyr statlig mellomdepot

Det ble ikke gjennomført øvelse med materiell fra statlig mellomdepot på Abelnnes i Flekkefjord sist år.

5.6 ELS (Enhetlig Ledelses System)

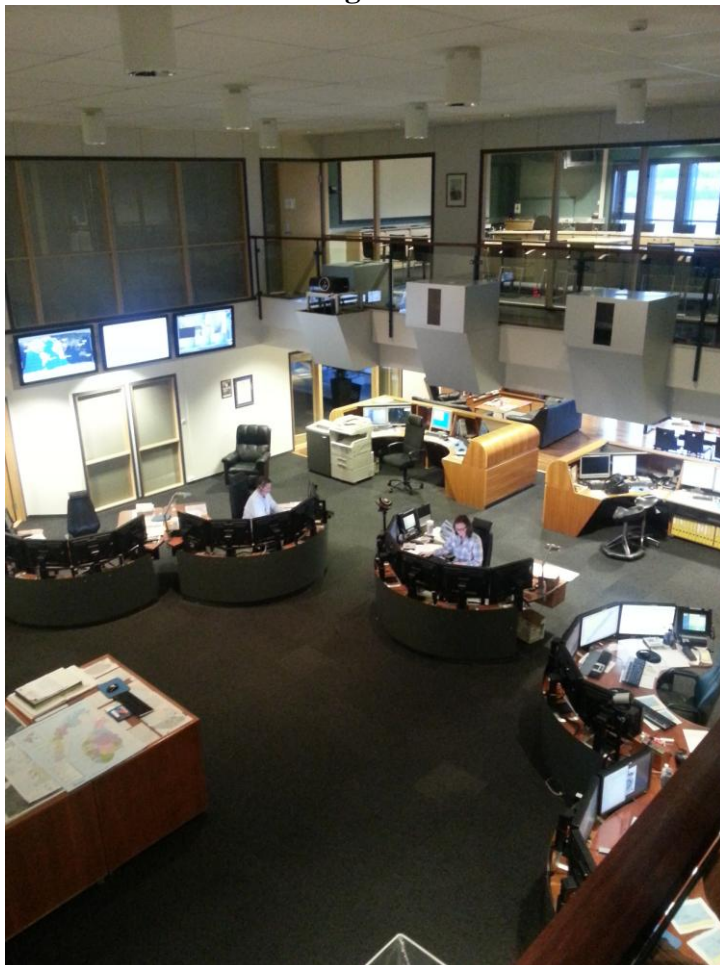
Siste par årene har det fra sentralt hold, DSB, Kystverket (KYV) og Klima- og forurensningsdirektoratet (KLIF), vært høy aktivitet for å koordinere ELS (Enhetlig Ledelses System) for brannvesen, IUA og Kystverket.

ELS prinsippet har vi hatt noen øvelser med i IUA styret, dette er et ledelsessystem som er kjent for IUA styret og heltidsansatte brannmannskap.

5.6.1 Fagseminar og stabsøvelse i ELS

Brannsjefsforum Agder og Sivilforsvaret (Aust- og Vest Agder Sivilforsvarsdistrikt) arrangerte en dags stabsøvelse ELS i skogbrannhåndtering på brannstasjonen i Arendal i april 2014.

5.6.2 Studietur til Stavanger

Etter oppfordring fra beredskapsstyret ble det arrangert en to-dagers studietur til Stavanger, torsdag 13. og fredag 14. februar. Målet med studieturen var befaring på Hovedredningssentralen samt være tilstede på den ukentlige tabletop øvelsen som gjennomføres hver fredag på hovedkvarteret til NOFO.

Fra beredskapsstyret deltok Olav J. Neset, Tom Ravndal, Geir Bruli, Endre Børrufsen (Sivilforsvaret), Jon Inge Aasen. Fra BvS deltok Torbjørn Høyland, Tor Oddvar Torkildsen og Sam Ragnar Tronstad.

Dette var en svært nyttig og lærerik studietur.

Foto: Redningsoperatørene på plass ved Hovedredningssentralen på Sola

5.7 Interkommunal lederøvelse (IKLØ)

2. og 3. Desember ble det gjennomført en IKLØ i regi av Kystverket. Deltakere var beredskapsstyret og brannmannskaper som har en nøkkelrolle i oljevernaksjoner.

Dag èn var teori, gjennomgang av prinsippene i stabsarbeid og bruk av ELS.

Dag to var tabletop øvelse med avsluttende gjennomgang/evaluering.

Generell konklusjon fra Kystverket:

IUA har en god beredskapsplan som fungerer i praksis. Leder er klar og tydelig og startet med et felles stabsmøte som gjorde at alle hadde likt utgangspunkt. Brannstasjonen har mange mindre kontor som ble benyttet av de ulike funksjonene i staben under øvelsen. Funksjonene ble dermed fysisk skilt fra hverandre. Dette krever følgelig at kommunikasjon mellom funksjonene er hyppig og god og at informasjon følges opp ved personlig kontakt. Enkelte funksjoner led litt under mangel av erfaring/ledelse når leder var på stabsmøter. Det ga seg utslag i glipp i informasjonsflyten. I en kaosfase tar det tid å få kommunikasjonen mellom funksjonene til det nivå man ønsker, men under øvelsens gang ble kommunikasjonen etter hvert ganske bra.

Felles loggføringsverktøy var et savn fra deltakerne. CIM er på vei inn, men i og med at organisasjonen ikke har trent på bruk av CIM ville mye av fokuset blitt på loggføringsverktøyet og ikke selve flyten i organisasjonen. Derfor ble bruk av CIM under øvelsen valgt bort av leder IUA. Egne treninger i (daglig) bruk av CIM vil bli prioritert senere. For øvrig bør et riktig verktøy for felles situasjonsbilde vurderes.

5.8 Gjennomførte kurs / seminarer

Gjennomførte kurs / seminarer i olje- og kjemikalievern				
Deltagere	Emne	Arrangør	Sted	Dager
1	Samling av daglig ledere IUA,	IUA lederforum	Bergen	2
8	Studietur til HRS og NOFO	Beredskapsstyret	Stavanger	2
3	Årlig NOFO-samling	NOFO	Sandnes	2
7	Kurs i skadestedsledelse. Samvirkeprosjekt mellom IUA Aust Agder, Midt Agder og Vest Agder	Norges brannskole	Kristiansand	4
3	Kystverkets IUA seminar	Kystverket	Sandvika, Oslo	2

6 BEREDSKAP / PLANER

6.1 IUA materiell

Langs kysten har vi oljeverndepot i Flekkefjord, Kvinesdal, Farsund, og Mandal med til sammen 1.400 meter mellomstore havnelenser (350 lenser), 300 meter 250 lenser samt tilhørende utstyr, tauverk, dregger samt engangslenser.

Mandal:

Boombag på tilhenger, 300 meter 250 oljelenser.

Boombag på tilhenger, 150 meter 350 oljelenser.

Container 1 12 stk 300 meter 250 oljelense

Container 2 11 stk 275 meter 350 oljelense

Container 3 10 stk 250 meter 350 oljelense

Container 4	1 stk	Høyviskøs oljepumpe m/ hydraulikkaggregat
	1 stk	Lett kran operert adhesjonsopptaker m/ hydraulikkaggregat
	1 stk	Multiopptaker med hydraulikkaggregat

Fox Tail oljeopptaker.

Byremo

Brannstasjonen 3 stk 75 meter WSA havnelense

Farsund

Brannstasjonen 16 stk 400 meter 350 oljelense

Brannstasjonen 3 stk 75 meter WSA havnelense

Flekkefjord

Trøgsla industriomr. 11 stk 275 meter 350 oljelense

Abelnes 24 stk 600 meter mellomstor oljelense (Statens mellomdepot)

Kvinesdal

Brannstasjonen 8 stk 200 meter 350 oljelense

Brannstasjonen 3 stk 90 meter Kepnar havnelense

Lyngdal

Brannstasjonen 3 stk 75 meter WSA havnelense

Sirdal

Brannstasjonen 3 stk 75 meter WSA havnelense

Åseral

Brannstasjonen 3 stk 75 meter WSA havnelense

6.1.1 Innlandskommunene

På brannstasjonen i Byremo i Audnedal, Tonstad i Sirdal og Åseral er det 75 meter havnelense, førstehjelpsutstyr ved oljeutslipp samt sperremateriell.

6.1.2 Kjemikaliedykkerberedskapen

Beredskapen for kjemikalievern og kjemikaliedykkere er geografisk plassert i Flekkefjord og Mandal. På begge brannstasjonene er det kjemikaliehengere med tilhørende materiell og kjemikalieverndrakter.

Førstebil ved brannstasjonen i Farsund, Kvinesdal og Lyngdal har 3 stk "Splash" drakter til førsteinnsats ved kjemikalieutslipp.

6.2 Renseenhet

Ved brannstasjonen i Lyngdal saneringsenhet utplassert. Denne eies av Sørlandet sykehus HF, kostnader knyttet til vedlikehold og oppgradering dekkes av sykehuset.

BvS kontrollerer utstyret etter oppsatt plan fra eier. Saneringsenheten ble sist år flyttet fra Farsund til brannstasjonen i Lyngdal. De heltidsansatte brannmannskapene i Farsund innehar kompetansen for bruk av renseenheten.

Dersom saneringsenheten mobiliseres, skal denne bemannes med personell fra BvS. Ved behov kan personell fra Sivilforsvaret forsterke/avløse BvS-personell.

Brannsjef i BvS har fullmakt til å bruke enheten når han ønsker det.

6.3 Statlig mellomdepot

På Abelnes i Flekkefjord er et statlig mellomdepot med 600 meter mellomstore oljelenser samt oljeopptakere. Dette utstyret er disponibelt for IUA.

I fbm ROS-analysen Kystverket har gjennomført, er det bestemt at statlige mellomdepot på Abelnas i Flekkefjord blir nedlagt. Kystverket har gitt muntlig beskjed om at lokalt IUA overtar utstyret. Dette vil bli nærmere avklart i løpet av inneværende år.

6.4 Beredskapsplan

Nåværende plan ble sist revidert i 2005. Telefonlister etc blir jevnlig revidert. Klima- og forurensningsdirektoratet (KLIF) har påbegynt arbeidet med ny planmal for IUA. Denne er ikke ferdig enda, men det er på høy tid at ny beredskapsplan utarbeides.

Den formelle beredskapsplanen for IUA ble vedtatt av kommunestyrene i 1997.

6.5 Beredskapsstyret

Styret til IUA Vest Agder fungerer som aksjonsledelse ved større hendelser, på nivå 3 og 4.

Det foreligger krav fra DSB om at brannvesenet må kunne organisere stab ved store hendelser. Styret til IUA vil fungere som stab ved store skogbranner eller andre ulykker hvor det fremkommer et behov for interkommunal aksjonsledelse.

6.6 Statlig kontroll av beredskapen fra Klif

Miljødirektoratet gjennomførte den årlige varslingsøvelsen i 2014. Dette er en kontroll de gjennomfører jevnlig for å sjekke ut hvor lang tid IUA VA bruker på å mobilisere en aksjonsledelse på minst 4 personer. Testen viste at vi hadde 4 personer fra IUA beredskapsstyret i løpet av 55 minutter. Tilbakemelding fra Miljødirektoratet er akseptabel.

6.7 Sertifisering av fartøy til oljevernberedskapen

Alle IUA i Norge skal nominere 2 fartøy til oljevernberedskapen. Det er en målsetting av fartøyene er i offentlig tjeneste. IUA VA har nominert 3 fartøy fra Skjærgårdstjenesten og Mandal Havn. Det er dessverre ikke egnet offentlig fartøy i Flekkefjord.

- 1 "Bjørnen", Mandal Havn
- 2 "Odd", Skjærgårdstjenesten

Per dd er "Bjørnen" til Mandal Havn og "Odd" til Skjærgårdstjenesten godkjent.

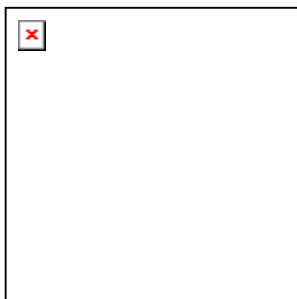

Foto: "Bjørnen" Mandal Havn

"Odd" Skjærgårdstjenesten

Mannskap om bord skal også ha grunnopplæring i oljevernaksjon. Det blir gjennomført i mars 2014. Kystverket dekker det meste av kostnadene for opplæring.

7 UTRYKNINGER

7.1 Utslipp / uhell

I løpet av 2013 har det ikke vært noen store hendelser innenfor vårt IUA. Det har ikke vært igangsatt aksjoner på nivå 3 eller 4, kun nivå 1 og 2..

Utrykninger til hendelser akutt forurensning:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
BvS	10	16	14	17	13	11	8
Fl.fjord			5				
Sirdal							

Rapporterte oppdrag fra brannvesenet på akutt forurensning i regionen, nivå 1, 2 og 3.

Utr. nr. 014 09.01.14 kl 12.10 Brannvesenet Sør IKS Mandal

E 39 Fasseland i Lindesnes, oppsamling av olje med 50 meter engangslenser i tjern etter velt med vogntog lastet med bilvrak.

Utr. nr. 031 18.01.14 kl 02.43 Brannvesenet Sør IKS Mandal

E 39 Østre Håland, Mandal. Diesel i grøfta etter trailerveit. Fikk suget ut 250-300 liter diesel fra tanken. En del liter gikk i grunnen.

Utr. nr. 140 17.03.14 kl 07.03 Brannvesenet Sør IKS Lindesnes

E 39 Lindlandåsen Kvinesdal. Ulykke med lastebil. Ca 700 liter diesel lekket ut. Samlet opp, barket.

Utr. nr. 143 18.03.14 kl 17.52 Brannvesenet Sør IKS Mandal

Trafo ved Espeland skolehus. Brann i trafo med påfølgende oljesøl av ca 90 liter trafolje. Otera håndterte selv oljesølet på bakken.

Utr. nr. 336 22.06.14 kl 16.40 Brannvesenet Sør IKS Mandal

Nygata Mandal. Personbil kjørte mot bygning. Oljesøl fra motor. Søl av olje i veibanen. Vasket og spylt veibanen.

Utr.nr. 488 28.07.14 kl 14.47 Brannvesenet Sør IKS Mandal/Spangereid

Solbakken 14, Lyngdal. Ved uhell ble et slat hull i bunnpanne på bil i fart, med påfølgende oljesøl. Oljesøl fra motor. Søl av olje i veibanen. Vasket og spylt veibanen.

Utr.nr. 519 07.08.14 kl 14.15 Brannvesenet Sør IKS Mandal

Vestre Høylandsvei 233, Lyngdal. Agder energi fikk lekkasje av trafoolje i fbm utskifting av trafo. Ubetydelige mengder lekket ut. Agder energi ordnet selv opp.

Utr.nr. 670 20.10.14 kl 21.22 Brannvesenet Sør IKS Lyngdal

Smibakken 32, Lindesnes. Trafikkuhell mellom lastebil og personbil med påfølgende oljesøl i veibanen. Vasket og spylt veibanen.

Mandal, 27.05.2015

Olav J. Neset
Leder

Ivar Skreå
Nestleder

Terje Ågedal

Tom Ravndal

Terje Glendrange

Arnt Nøkland

Geir Netland

Karen Merete Larsen

Jane Arnesen

Asbjørn Dale

Arne Austrud

Jon Inge Aasen
Daglig leder IUA